

Pierwszy holownik na Przemszy

Dobry stan wody na Przemszy, utrzymujący się prawie przez cały bieżący rok oraz duże zapotrzebowanie na węgiel dał galarnikom w Chełmku i Gorzowie zatrudnienie i większy, niż inne lata zarobek. Zjawisko jest wyjątkowe, gdyż Przemsza nie należy do rzek obfitych w wodę i posiada zwykle stosunkowo długie okresy, w których nie nadaje się do spływu węgla. Na zdjęciu widzimy przeładownię kopalni węgla nad Przemszą „Piast” w Łędzinach.

Koncern sprzedaży węgla „Robur” uruchomił na rzece Przemszy pierwszy motorowy holownik „Olza”, służący do wyciągania w górę rzeki galarów węglowych. Nowy holownik, którego koszt wynosi 90 000 zł, kursować będzie na Przemszy i Wiśle, od Brzezinki pod Mysłowicami do Puław, oraz na Sanie od Stalowej Woli w C.O.P. Holownik może wyciągnąć pod prąd 17 próżnych galarów o pojemności 50 – 60 ton i 3 galary 100 tonowe. Zanurzenie holownika wynosi tylko 40 cm, gdyż jest przystosowany specjalnie do płytkiej wody. Rozwija szybkość do 15 kilometrów na godzinę bez obciążenia. Wybudowany został przez inż Łasińskiego w Krakowie. Posiada silnik 100 HP, pochodzenia szwedzkiego. We wtorek bieżącego tyg. Holownik „Olza” przejeżdżał przez Chełmek.

„Echo Chełmka” nr 47, 4 grudnia 1938 r.

Podstawowe dane o holowniku OLZA zaczerpnięte ze strony

<http://statkispodwawelu.pbwiki.com>

Nr rejestrowy	Nr 12; Nr20 (RDW, 1960); 23103 (Nr rej;1960)
Typ	holownik
Stocznia	Zieleniewski, Kraków
Tonaż	
Wymiary	26.00x3.10x0.60 m (1960)26.00x3.10x0.60 m; wys. boczna 2.33/3.40m; LxB 81)
Napęd	bocznokołowiec 1957:1 silnik spalinowy 4-suwowy 6-cylindrowy typ 3D6 (prod. Zakłady Mechaniczne im. M. Nowotki, Warszawa 1955 r.), cylindry średnica x skok (mm): 150x180; 1500 obr./min. siln. gł.; 500 obr./min. na wale 150 KM; śrubowiec; 1 prądnicą 1,2kW, 28V
Załoga	5 ludzi
Nota	Stalowy kadłub, nitowany, poprzeczno-wzdłużny układ wiązań

Historia:

1938: OLZA, Towarzystwo Żegluga Polska S.A., Kraków

1939 – 1945 - losy nieznane

1945: OLZA, Towarzystwo Żegluga Polska S.A., Kraków

1948: NIDA, Państwowa Żegluga na Wiśle. Ekspozytura w Krakowie

1949: Państwowa Żegluga Śródlądowa. Ekspozytura w Krakowie

1951: P. P. Żegluga na Wiśle. Ekspozytura w Krakowie

1956: P. P. Krakowska Żegluga na Wiśle, Kraków

1957, marzec: wymiana silnika.

1963: P. P. Żegluga Krakowska, Kraków.

dalsze losy?

Źródło: Waldemar Danielewicz PRS 1960